

GYOMA-ENDRÖD VIDÉKE**Keresztény politikai, társadalmi- és közgazdasági hetilap.**Szerkesztőség és kiadóhivatal: NÁDUDVARY M.
könyvkereskedésben GYOMA. Telefonszám 15.Felelős szerkesztő:
NÁDUDVARY MIHÁLYELŐFIZETÉSI ÁR egy negyedévre 26.000 K,
Amerikába 1 évre 2 dollár. Megjelenik vasárnap.**A magyar muzsika
ujjászületése.**

Irta: Hrebly Lajos.

A magyar népi muzsikával foglalkozó irodalom meglehetősen elmaradt a többi esztetikai ág mögött. A napilapok legtöbbször nagy vonásokban emlékeznek meg egy-egy klasszikus zeneestről, azonban a nem kevésbé értékes népi muzsikáról, a magyar ősi nótá hagyományairól kevés szó esik. Most, hogy a magyar zeneművészet Dolmányi, Hubay Bartók, és Kodály világhírű munkássága folytán új életre pezsdült, amióta a magyar nóta dúszalt virágzásba bontotkszik ki, azóta a zeneismertetés is méltóbb visszhangot keltett.

Rendkívül becses eredményt értek el e téren Bartók és Kodály zeneszerzők, akik az eredeti nótát a nép szájáról írták le. Nekik köszönhetjük azt a két ősrégi éneket is, amelyek a pogánykori tűz és szerelemünnpert szertartásos énekeiről maradt reánk, a szentivánnapi tűzgyújtás szokásával együtt néhány árpádkorabeli magyar faluban.

A két művész népdalgűjteményt adott ki kettős céllal. Egyrészt a nép ajkán élő valamennyi dalt egy csoportba kötve akarja a nóta kedvelőknek adni, — itt a teljesség nézőpontja dominál — a dalok kisebb vagy nagyobb értéke nem határoz.

A másik cél, hogy a nagy közönség megismerje és megkedvelje a népdalt. Ezt ugye akarják elérni, hogy a javából zenei feldolgozással akár a zongorára, akár pedig énekkarra, kíséretre viszik közelebb a közönség izléséhez.

Ebből a gyűjteményből hallotunk néhány bájos nótát a multkori gyermekhangversenyen, miket művészi szakavatottsággal és ideális lélekkel hozott össze Kner Imréné és Wagner Mártonné urasszony.

A páratlan sikerű hangversenyen megjelölték azt az utat, melyen haladni kell, hogy olyan magyar ifjúságot neveljünk, amelyik megérteni és értékelni tudja a szépet, a művészt.

A magyar muzsika különös varázsu hangbirodalmába akarják be-

vezetni az ifjúságot; a zene élvezetére igyekeznek nevelni a serdülő nemzedéket. A magyar népi muzsika kincseit elevenítették meg a rendezők, hogy megismerjük az igazi, az ősi, a faji, az eredeti magyar muzsikát. Tudja összehasonlítani a fiatal-ság ezt a drága kincsünket, az ucca magyartalan, elferdített kuplé hangjaival. Hadd hallja benne a nagy-szerű magyar gyöngédséget, ötletes-séget, fantáziát és magyarságot. Él-vezze a magyar muzsikában, nótá-ban azt, ami hamisíthatatlan: a ma-gyar lélek beszédjét, suttagását, bú-songsását és pajzosságát.

Bár megértené a közönség a hangversenyt rendező úrnők gyö-nyörű és megbecsülendő törekvéseit és támogatának őket hazafias munkásságukban.

Találnának bár a nótákban meg-nyilatkozó ezen őseredeti érzések annyi szeretetre, mint amennyit azok megérdemelnek. Sajnos, a társadalom tulnyomó része még nem elég ma-gyar és már nem elég naiv és nem elég művelt arra, hogy ezek a bájos da-lok, ezek az igazi magyar hangok közelebb férközzenek a szívéhez. Soká lesz, míg ezek elfoglalják az őket megillető helyet a nyilvános és a házi zeneéletünkben.

Azonban céltudatos következe-tesség, erőteljes akarat meghozza azt az időt is, amikor majd lesz ma-gyar házi muzsika, amikor az ifjúság nem éri be az értéktelen kupléval és népdalgári portékával, amikor nemcsak a ritkaságok néhány ked-velője tudja majd, hogy másféle magyar népdal is van a világon, mint „Recece—Recece” vagy „Sógor ugye jó bor?”

**Katolikus-nap
Endrődön.**

Az Országos Kat. Népszövetség elnöksége szeptember 27-én, Endrőd és környékének katolikus-sága részére nagyszabású „Katolikus Nap”-ot rendez Endrődön.

A katolikusok vezeterei közül résztvesznek az ünnepélyen dr. Lindenberger János helynök, Ernst Sándor prélat, Schandl Károly állam-

titkár, Haller István, dr. Czettler Jenő Láng János, Frűhwirt Mátyás, Hegedűs György képviselők, dr. Krűger Aladár és mások.

Az ünnepély 26-án este 7 óra-kor éjszakai szentségimádással kez-dődik és másnap este 6 óraker szent-séges körmenettel nyer befejezést. Az előkészítő bizottság serényen buzgólkodik, hogy a vármegye északi részén lakó katolikusoknak ünnepét minél impozánsabbá tegye.

Részletes programot mielőbb közölni fogunk.

**Nem takarítják
a betonjárdát.**

Gyoma község nagy áldozattal betonjárdát készített a főbb ut-onalokon. A betonjárda el is ké-szült, sőt egyes helyeken, külö-nösen a Tiszavidék felé meg is rongálódott. Elvártuk a közönség-től, hogy a betonjárdát nagyobb tisztaságban fogja tartani, mint a téglajárdát és hetenkint legalább egyszer letakarítják. Ehelyett azt látjuk, hogy a közönség a legnagyobb nemtörődomséggel viselkedik a járda iránt és azt sohasem takarítja. Így az esős napokon épp olyan sáros, csuszós járdán kell végigmennünk, mint a téglajárda idejében. A köz-ség is jópéldával járhatna elől és a Szilágyi ház előtti kocsiatút letakarí-tathatná, hogy ne kelljen a közön-ségnek — ha már a kocsiatúra szorították — a sarat taposnia.

**Földbirtokrendezés
Gyomán.****Házhelyek és földek kiosztása.**

A földbirtokrendezési eljárás befejez-sével és az OFB illetéveli végző stádiumba jutott a gyomai földbirtokrendezés. A Ma-gyar Földhitelintézet megbízásából GÁI fő-mérnök f. hó 16-án fogott a megváltozt föl-dek felméréséhez és kiosztásához. A Póhá-mon és Telek púztán a felmérés megtörtént és kiosztása szombatn délelőtti órán meg.

Póhá mon

a következő számok lesznek földhöz ju-tatva: 56—60-ig, 112—119-ig, 483—555-ig és ezenkívül 447, 451 és 452 számok. Ezek tulajdonosi számbát reggel 9 órákor tar-tonak kihelyezett cövekkel a helyisuren megjeleni, ahol a birtokba helyezés azon-nal megtörténik és a kijelölt földjeik, me-győdjére a cövekeket leverhetik. Ezzel az ak-tussal egyidejűleg megkezdődik a földek a

telekkönyvi átírása is, ugyhogy a kiosztott földet szabotai napló! kezdve, mint a saját tulajdonukat munkálthajk.

Telekpusztán

pedig azok, kiknek számai 556—582-ig van, jelenjenek meg szombat reggel a kihelyezett cövekkel, ahol a tulajdonba való helyezész azonnal meg fog történni.

Szombat estig befizetés nyer a volt Iványi birtok felmérése is és kiosztása a jövő héten elején fog megtörténni. Értesüléseink szerint a Pikó Béla által beadott ajánlatot az OFB még tárgyalási alá nem vette és előrelátáthatólag Pikó Béla továbbra is csak a Zsófia-majoron fogja mintagazdálkodását folytatni.

Ugancsák a jövő hét elején kezdik meg a Zsófia majori tanyaközpont házhelyeinek a kiosztását. A Besenöz melletti, valamint a Tiszamalom melletti Kiszrét már fel van parcellázva és az összes házhelyhez jutattottak vasárnap délelőtre publikáció után jelenjenek meg a községháza nagyermben, ahol Gál főmérnök az összes házhelyhez juttattottak helyét kijelöli. Azok is jelenjenek meg, akik utólagosan kértek házhelyet, mert a fennmaradt házhelyek az utólagosan kérelmezők között lesz kiosztva. Többen elmulasztották — felhívásunk dacára — a kért költségelők befizetését, így ezek igényjogszultságukat elvesztették és házhelyük az utólagosan jelentkezők között lesz kiosztva.

Itt említhetjük meg, hogy a kért költségelőleg nem bizonyult elegendőnek az összes költségek fedezésére és a földhöz és házhelyhez juttattottak újabb összeget tartoznak befizetni. A házhelyhez juttattottak közül a hadirokkantak, hadiözvegyek és árva házhelyenként még 115.000 koronát, míg a többiek 128.000 koronát, a földbirtokhoz juttattottak közül a hadiözvegyek, hadirokkantak és árva kat. holdanként még 47.000, míg a többiek ugyancsak kat. holdanként 60.000 koronát tartoznak megfizetni.

Ezen összeg befizetésével az összes eljárási, telekkönyvi átírási, szerződés, bélyeg, kiosztási eljárási és a százaléki költségek is fedezve lesznek, ugyhogy a jövőben a föld, vagy házhelyek árán, illetve haszonbérén kívül semmi féle összeg nem lesz fizetendő.

Csernus Mihály bűnperében a gyulai kir. törvényszék illetékes.

Ügyészi megbízott helyettes
Kalmár Bálint ellen is vádat emelt.

Endrőd községben nagy feltűnést keltett az a fejletetés, melyet Kovács Tibor endrődi földbirtokos tett Gergely István dr. budapesti ügyvéd útján Csernus Mihály endrődi piébanos ellen.

Gergely István dr. a gyulai kir. ügyészséghez beadott fejletetésében sikasztás és magánokirathamisítással vádlotta Csernus Mihályt. A gyulai kir. ügyészség a beadott fejletetés alapján a nyomozást lefolytatta és miután az összeg nagysága miatt nem a kir. törvényszék illetékes, az iratokat a gyomai járásbíróshoz tették át. Érdemleges tárgyalás a fejletetés ügyében f. hó 17-én, csütörtökön lett megtartva. A vádat dr. Messinger Albert ügyészi megbízott helyettes képviselte. A magánvádló képviseletében dr. Gergely István jelent meg, míg Csernus Mihály védelmét Osváth János dr. látta el. A tárgyalást délután fél 4 órakor nyitotta meg dr. Záhonyi Aladár kir. járásbírósi elnök. A vádlott Csernus Mihály személyi adatainak felolvassása után elnök a vádat ismerteti. Vádlója Csernus Mihály róm. kath. lelkesített sikasztás és okirathamisítás vétségében, melyet azáltal követett el, hogy Kalmár Bálinttól a Kiszely féle végrendelet végrehajtóját egy a hagyatékhoz tartozó 1 drb. Endrődi Kereskedelmi részvényt vegvett és ugyancsak a hagyatékhoz tartozó szobabutorokat elszállította és egy általa alakított szövetkezetnek kölcsönadta.

Elnök kérdésére vádlott Csernus Mihály kijelenti, hogy a vádat megérte, büntönsnek nem érzi magát. Védekezésében előadja, hogy 1922-ben helyezték Endrődre kisegítő lelkészé. Endrődre helyezése után megkérte Kalmár Bálintot, hogy szerezen részére endrődi részvényeket, hogy bekapcsolódhasson a részvénytársaság munkájába. Pár nappal később Kalmár Bálint felajánlott 25 drb. Endrőd-Gyomai Takarékpénztár részvényt és 1 drb. Endrődi Kereskedelmi — Kiszely féle hagyatékhoz tartozó — részvényt azal, hogy Zelinka János volt endrődi apátkanonok utasította annak eladására. A részvényeket aznap meg is vette és érte cca 6 kg. buzaárát fizetett. Hosszasan ismerteti azután a kinevezését és hivatalának átvételét. Iratokat csatol be annak igazolására, hogy a részvényekért befolyó összeget az alapítványhoz csatolták és a részvények eladását az egyházmegyei főhatóság jóvá hagyta. Előadja még, hogy a Kiszely-féle végrendelet tartalmáról tudomása nem volt és ennek tartalmát csak 1925 márciusában tudta meg. A butorokra vonatkozólag beismeri, hogy a papírszövetkezetnek kölcsönadta, de ehhez joga is volt, mert a végrendeletben benne van, hogy az összes ingóságok értékesítendők.

Vallomásának jegyzőkönyvbe vétele után ügyészi megbízott helyettes kér szót. Felosztalásában hangsúlyozza, tekintettel arra, hogy a vádlott elhangzott vallomásából kitűnőleg Kalmár Bálinttal szemben hivatalból üldözendő és a kir. törvényszék hatáskörébe tartozó

hűtlen kezelés

véttségét látja fennforgóni és mivel Kalmár Bálint lelkészenye

Csernus Mihály ellen, vád tár-

gyává tett bűncselekménnyel szoros összefüggésben van indítványozza az iratoknak

a gyulai kir. ügyészséghez való áttételét.

A sértett részéről dr. Gergely István ügyvéd bejelenti, hogy míg Kalmár Bálinttal szemben sikasztás és Csernus Mihályval szemben orgaszadtság véttségét látja fennforgóni, maga részéről kéri szintén az iratoknak a gyulai kir. törvényszékhez való áttételét. Védő Osváth János kifogásolja a sértett bejelentését, maga részéről hozzájárul az iratoknak a gyulai kir. törvényszékhez való elküldéséhez.

Záhonyi kir. járásbírósi elnök kihirdeti a végzést, mely szerint az iratokat további eljárás végett a gyulai kir. törvényszékhez való áttételét elrendeli.

Érdemleges ítéletét ebben az ügyben a gyulai kir. törvényszék fogja meghozni.

H I R E K

A debreceni dalárda Gyomán. Nagysikerű és rendkívül élvezetes estére van kilátásuk a gyomaiknak. Dr. Osváth János ügyvéd lelkes buzgólkodására ugyanis e hó 26-án községünkbe érkezik a már jól ismert s annak idején lelkesen ünnepelet debreceni dalkar, kikkel a politikai és tudományos világ több kiváltsága is tudunkban érkezik. A művészi nívó, igen tartalmas dalkari hangverseny iránt általánosan nagy az érdeklődés.

Hatalmas kökét teljén. Vidósi Jenő endrődi községi végrehajtó háza kertjében a Körös szelen levő nádasban különös alaku köcszöket talált. A leletet Stercula Jenő gyógyszerésznek vitte el, ki azonban látta, hogy ósokori eszközről van szó. A leletet Krecsmárki Endre tanárral megvizsgálta, ki a 15 cm. hosszú, zöldes-zürke anyagból készült kökét, mely csaknem teljesen ép állapotú, az újabb kőkorszakból eredőnek találta.

Vegye meg a patikában az Agrária patkányirtó hűskenzervát. 1—30

A fejlődés sikere. A községünkben levő s lelkes kulturunkát kifejtő áll. polg. fiu- és leányiskola örömdetes fejlődését jelzi ama körülmény, hogy míg a legnagyobb intézetek növendékeinek száma az idén szinte súlyosan csökkent, addig tanintézetünk szinte teljes egészében tartotta meg a mult évi létszámot.

Elek Zoltán a GySc-nek hosszú időn át volt centere végleg visszavonult a footballtól és értesüléseink szerint bírővizgató szándékozik tenni.

A Korona endrődi mozgószenház ismét megkezdte előadásait. E szezonra is mindazokat a legnagyobb alkotású filmdarabokat kötötte le a tulajdonos, melyek a fővárosi moziknak fényes sikert arattot

Új villamosberendezések

elkészítését, meglévő villamosberendezések kibővítését és átalakítását, jó kivitelben, legolcsóbb napiáron (olcsóbban mint eddig) esetleg részletfizetés mellett is vállalja

a villanytelep.

sláger darabjai. — E hó 20-án vasárnap „Dante pokla” kerül vászonra. Danténak a halhatatlan költőnek „Divina comedia”-jából a „Pokol” című rész filmen egy modern bűn a szívtelen kapzsóság megvilágításával. A pokol kínjai, szenvedéseinek csodálatos és megrendítő meglepetése. — Minden kép az örök igazságnak: a bűn bűnhődésének szívekbeáramló hirdetője. — Emellett „A fekete maffia” című 2 felvonásos vígjáték is műsoron van. — Az előadások pontosan 7 és 9 órakor kezdődnek. Előadás alatt zenekar játszik.

A reuma és csusz legújabb gyógymódja. Hirneves bel- és külföldi orvosok foglalkoznak évek óta olyan szerek feltalálásával, melyek a rheumát és a csusz gyökeresen gyógyítani tudják. Ezek a gyógymódok jöhíszemű kísérleteknél vagy üres rekámlnál többnek nem bizonyultak. Most arról értesülünk, egy fiatal magyar orvos dr. Gara István a reuma és csusz ellen olyan gyógymódot talált fel, mely igen rövid idő alatt teljes gyógyulást eredményez. Gara dr. már a háború folyamán, mint ezredorvos is igen értékes eredményeket ért el rheumások kezelésénél. Megfigyeléseinek összegzése és leegyszerűsítése az új gyógymód, melyet oly módon tökéletesített, hogy ez által az előkelő külföldi orvosok és gyógyintézetek figyelmét felkeltette. Örömmel kell tudomásul vennünk, hogy Podmaniczky-u. 71. sz. alatti rendelőjét tömegesen hagyják el a gyógyult betegek. Csak gratulálni tudunk a magyar Géniusz e legújabb diadalához.

Szűreti mulatság. A gyomai Iparos és Kereskedő ifjak Önképző Köre szeptember hó 20-án rendezte meg szokásos évi szűreti mulatságát. Az egyesület rendezősége bőséges programban gondoskodik a közönség szórakozásáról.

Közönsznetnyilvánítás.

A kísérleti olvasókör tagjainak, valamint mindazoknak, kik szeretett félrem

Vincze Lajos

temetésén megjelentek, hogy fájdalomat részvétükkel enyhítsék ezuton mondok hálás köszönetet. Özv. Vincze Lajosné.

Szenci Ferenc gépész déványai lakos

közhírre teszi, hogy legújabb rendszerű Hoffner szántómotorjával ugar és bérszántást vállal. Gyomai megbízott Fischer Aladár.

Beinschróth testvérek Endrődi úti háza eladó. Bővebbet ugyanott. 1—3.

Csáky Dániel

órás és ékszerész

értesíti a n. é. közönséget, hogy üzletét

Gyomán az Endrődi-utón a régi helyen

újából megnyitotta

Üzletét saját maga vezeti és a közönség pontos és figyelmes kiszolgálására nagy súlyt helyez. A közönség szíves pártfogását kérve tisztellett

Csáky Dániel
órás és ékszerész.

NYUKOSZ

sorsjeggyel nyerhet

1 hatóléses turauautó, 1 négyüléses autót, 1 kétszobás lakást teljesen berendezve, 3 női bundát, 2 új zongorát, 5 teljes női kelegyét, 5 új motorkerékpárt, 5 teljes rádiófel-szerelést, 10 teljes férfiöltönyt, 10 új kerékpárt és 1000 különféle kisebb nyeresimtar-gyat. Egy sorsjegy ára 10.000, kapható

Nádudvary Mihály

könyvkereskedőnél Gyoma.

Waszki István

szűcesmester műhelyt nyitott Koló Antal házában a Dohány-uccai részen. Elvállal mindennemű szűcesmunkát. Bőröket a leg-magyasabb napiáron vásárol. Tanulóit felvesz.

Gyoma 873 sz.

PUBLIKÁCIÓ

Kun Ferenc kereskedőnél a legbiztosabb és legolcsóbb vetőmagvásároló szer (Porzol) kapható. 1 mássza vetőmaghoz 25 deka elegendő.

Sándor Lajosnak az Endrőd alatti gát-örháznál egy 4 éves fejős tehene és egy kocadiszója van eladó.

Üszögellen Porzollal csávázás a vető-magot, hatásos legyen és kevésbe kerüljön. Kapható Kun Ferenc piactéri üzletében Gyomán.

Honti Antal 1 fiut keres tanulónak. Ugyanott 1 öntött kályha eladó.

Csergettyű lapon 64. mh. tanyás bir-tok egy tagban, vagy részletekben kedvezmé-nyes feltételek mellett eladó. Szatmári Bálint zsellérfődje, háza és hantokertje, Görög-álláson 60 mh. tanyás birtok 10 évi fizetés mellett e. Varsányháton 36 mh. tanyás birtok részlelvezetés mellett eladó. Értekezni lehet Bottlik Antal (dr. Gazdi megbízottja) Han-tokert 1563.

Takarékos háztartásban

egy erős, kiadós, amellet zamatos

kávépótlék kivá-lasztása nagy szerepet játszik. Okosan számító háziasszonyok már rég belátták, hogy a régóta bevált „Franck” a kávédarájával hálás, megbízható kávépótlék.

Özv. Kató Gergelynének az ujkerben levő 900 négyszögöl herekaszálója a háznál ösziszalmája és zsirja van eladó 725 sz. alatt.

Az ugar tanyán Berényi oldalon egy és fél fert. kintő föld tanyával vagy anél-kül kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Feltételek megtudhatók Gyomán, Endrődi-ut 905. Cs. Nagy Dánielnél. 1—3.

Uj lánchorona, ujfogasborona és egy használt vastengelyes kocsi eladó. Józsik István kovács mesternél, Gyomán Deák Fe-renc-u. 364. 1—2.

Kalocsa Máriánál Rákóczi-u. 665 sz. a. csővestengerit, csufkató, 8 és fél öl szalma és takarmánycsutka van eladó. 1—x.

Felhivatnak a Békéscsabai Takarék-pénztár Egyesület részvényesei, hogy a most kibocsátandó új részvények jegyzésének esz-közése végett forduljanak a Bácsy és Társai bankhoz.

A Bácsy és Társai Bank folyósít bár-mily összegű kölcsönöket. Különösen felhív-juk az érdeklődők figyelmét a földbirtokra folyósítandó igen előnyös kölcsönökre, mely évi 18—20 % kamat mellett bármily összeg-ben kapható. Tökeket magas kamat mellett elfogad gyümölcsözésre, s a bank azt a be-tevő kivásúására bármikor visszafizeti. Fenti bankcég vásárol mindenféle gabonát (buzát, árpat, zabot, tengeri, here- és tökmagot) mindenkor a legmagyasabb napi áron. E/fo-gad terményt raktározásra, s azt bármikor kívánatra kiadja, vagy igen előnyös lombard kölcsönt nyújt a nála raktározott buzára.

Gyoma-déványai határon fekvő volt Kéri féle 52 holdas tanyás birtok eladó dr. Gergelyffy Géza ügyvéd Szolnok

Eladó. Hantos ucca 503 számú ház azonnali beköltözéssel szabadkézből eladó. Bővebbet a vásártéri vendéglőben.

Walter magántanfolyam

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51. Elkészít középiskolai összevont magánvizs-gákra, érettségire, vidékieket is. Tiszviselők-nek nagy kedvezmény.

Búzát a legmagyasabb napiáron vásárol,

búzát bármikor azonnal becerél szép és jó lisztre,

búzát egész évi csereszükségletre már most átvész

A T I S Z A M A L O M

telekkönyvi átírása is, ugyhogy a kiosztott földet szombati napról kezdve, mint a saját tulajdonukat munkálhatják.

Telekpusztán

pedig azok, kiknek számai 556—582-ig van, jelennek meg szombat reggel a kihelyezett cövekkel, ahol a tulajdonba való helyezést azonnal meg fog történni.

Szombat estig befejezést nyer a volt Iványi bírtok felmérése is és kiosztása a jövő hét elején fog megtörténni. Értesítésként szíriant a Pikó Béla által beadott ajánlatot az OFB még tárgyalás alá nem vette és előfeldátathatólag Pikó Béla továbbra is csak a Zsófia-majoron fogja mintagazdálkodást folytatni.

Ugancsák a jövő hét elején kezdik meg a Zsófia majori tanyaiközponton házhelyeket a kiosztását. A Besenyszék melletti, valamint a Tiszamalom melletti Kísért már fel van parcellázva és az összes házhelyhez jutottak vasárnap délelőtre publikáció után jelennek meg a községégháza nagyertermében, ahol Gál főmérnök az összes házhelyhez juttatottak helyét kijelöli. Azok is jelennek meg, akik utólagosan kértek házhelyet, mert a fennmaradt házhelyek az utólagosan kérelmezők között lesz kiosztva. Többen elmulasztották — felhívásunk dacára — a kért költségelőleg befizetését, így ezek igényjogosultságukat elvesztették és házhelyük az utólagosan jelentkezők között lesz kiosztva.

Itt említhetjük meg, hogy a kért költségelőleg nem bizonyul elegendőnek az összes költségek fedezésére és a földhöz és házhelyhez jutottak újabb összeget tartoznak befizetni. A házhelyhez jutottak közül a hadirokkantak, hadiözvegyek és árva házhelyenként még 115.000 koronát, míg a többiek 128.000 koronát, a földbírtokhoz jutottak közül a hadiözvegyek, hadirokkantak és árva kat. holdanként még 47.000, míg a többiek ugancsák kat. holdanként 60.000 koronát tartoznak megfizetni.

Ezen összeg befizetésével az összes eljárási, telekkönyvi átírási, szerződés, bélyeg, kiosztási eljárási és a százelési költségek is fedezve lesznek, ugyhogy a jövőben a föld, vagy házhelyek árán, illetve haszonbérén kívül semmi féle összeg nem lesz fizetendő.

Csernus Mihály bűnperében a gyulai kir. törvényszék illetékes.

**Ügyészi megbízott helyettes
Kalmár Bálint ellen is vádat emelt.**

Endrőd községben nagy feltűnést keltett az a feljelentés, melyet Kovács Tibor endrődi földbírtokos tett Gergely István dr. budapesti ügyvéd útján Csernus Mihály endrődi pébános ellen.

Gergely István dr. a gyulai kir. ügyészséghez beadott feljelentésében sikasztás és magánokirathamisítással vádolta Csernus Mihályt. A gyulai kir. ügyészség a beadott feljelentés alapján a nyomozást lefolytatta és miután az összeg nagysága miatt nem a kir. törvényszék illetékes, az iratokat a gyomai járásbíróhoz tették át. Érdemes tárgyalás a feljelentés ügyében f. hó 17-én, csütörtökön tört meg. A vádat dr. Messinger Albert ügyészi megbízott helyettes képviselte. A magánvádló képviselőjében dr. Gergely István jelent meg, míg Csernus Mihály védelmét Osváth János dr. látta el. A tárgyalást délután fél 4 órakor nyitotta meg dr. Záhonyi Aladár kir. járásbírósi elnök. A vádlott Csernus Mihály személyi adatainak felolvasása után elnök a vádat ismerteti. Vádlója Csernus Mihály róm. kath. lelkész sikasztás és okirathamisítás vétségében, melyet azáltal követett el, hogy Kalmár Bálinttól a Kiszely féle végrendelet végrehajtóját egy a határátkhoz tartozó 1 drb. Endrőd Kereskedelmi részvényt vegyett és ügynökcsak a határátkhoz tartozó szobabutorokat elküldött és egy általa alakított szövetkezetenek kölcsönadta.

Elnök kérdésére vádlott Csernus Mihály kijelenti, hogy a vádat megértette, bünyönek nem érzi magát. Védekezésében előadja, hogy 1922-ben helyezett Endrődre kiegészítő lelkészként. Endrődre helyezése után megkérte Kalmár Bálintot, hogy szerezen részére endrői részvényeket, hogy bekapcsolódhasson a részvénytársaságunk munkájába. Pár nappal később Kalmár Bálint felajánlotta 25 drb. Endrőd-Gyomai Takarékpénztár részvényt és 1 drb. Endrőd Kereskedelmi — Kiszely-féle határátkhoz tartozó — részvényt azzal, hogy Zelinka János volt endrői apátkanonok utasította annak eladására. A részvényeket aznap meg is vette és érte cca 6 kg. buzaárát fizetett. Hosszasan ismerteti azután a kinevezését és hivatalának átvételét. Iratokat csatol be annak igazolására, hogy a részvényekért befolyó összeget az alapítványhoz csatolták és a részvények eladását az egyházmegyei főhatóság jóvá is hagyta. Előadja még, hogy a Kiszely-féle végrendelet tartalmáról tudomása nem volt és ennek tartalmát csak 1925 márciusában tudta meg. A butorokra vonatkozólag beismeri, hogy a papírszövetkezeten kölcsönadta, de ehhez joga is volt, mert a végrendeletben benne van, hogy az összes ingóságok értékesítendők.

Vallomásának jegyzőkönyvből vétele után ügyészi megbízott helyettes kér szót. Felszólasztásában hangsúlyozza, tekintettel arra, hogy a vádlott elhangzott vallomásából kitűnően Kalmár Bálinttal szemben hivatalból tiltózkodó és a kir. törvényszék hatáskörébe tartozó

hűtlen kezelés

vétségét látja fennforgóni és mivel Kalmár Bálint lelkénye

Csernus Mihály ellen, vád tár-

**gyává tett bűncselekménnyel
szoros összefüggésben van
indítványozza az iratoknak
a gyulai kir. ügyészséghez való
átállítását.**

A sértett részéről dr. Gergely István ügyvéd bejelenti, hogy míg Kalmár Bálinttal szemben sikasztás és Csernus Mihályval szemben okirathamisítás vétségét látja fennforgóni, maga részéről kéri szíriant az iratoknak a gyulai kir. törvényszékhez való átállítását. Védő Osváth János kifogásolja a sértett bejelentését, maga részéről hozzájárul az iratoknak a gyulai kir. törvényszékhez való elküldéséhez.

Záhonyi kir. járásbírósi elnök kihirdeti a végzetést, mely szerint az iratokat további eljárás végett a gyulai kir. törvényszékhez való átállítását elrendeli.

Érdemes ítéletét ebben az ügyben a gyulai kir. törvényszék fogja meghozni.

H I R E K

A debreceni dalárda Gyomán.

Nagyszerű és rendkívül élvezetes estére van kilátásuk a gyomaiaknak. Dr. Osváth János ügyvéd lelkes buzgólkodására ugyanis e hó 26-án községünkbe érkezik a már jól ismert s annak idején lelkesen ünnepelet debreceni dalkar, kikkel a politikai és tudományos világ több kiválóága is körünkbe érkezik. A művészi nívóju, igen tartalmas dalkari hangverseny iránt általánosan nagy az érdeklődés.

Hatalmas kőeket talált. Vidosits Jenő endrői községi végrehajtó háza kertjében a Körös szelén levő nádasban különös alakú kőszekert talált. A leletet Stercula Jenő gyógyszerésznek vitte el, ki azonnal látta, hogy óskori eszközről van szó. A leletet Krecsmár Endre tanárral megvizsgálta, ki a 15 cm. hosszú, zöldes-szürke anyagból készült kőeket, melyek nem teljesen ép állapotú, az újabb kőkorszakból eredőnek találta.

Vegye meg a patikában az Agrária patkányirtó hűskonzervát. 1—30

A fejlődés sikere. A községünkben levő s lelkes kulturmunkát kifejtő áll. polg. fiu- és leányiskola örvendete fejlődését jelzi ama körülmény, hogy míg a legnagyobb intézetek növényekének száma az idén szinte slyosan csökkent, addig tanítványaink szinte teljes egészében tartotta meg a múlt évi létszámot.

Elek Zoltán a GySC-nek hosszú időn át volt centere végleg visszavonult a footballról és értesülésünk szerint bíróságát szándékozik tenni.

A Korona endrői mozgószenház ismét megkezdte előadásait. E szezonra is mindazokat a legnagyobb alkotású filmdarabokat kötötte le a tulajdonos, melyek a fővárosi moziknak fényes sikert arattak

Új villamosberendezések

elkészítését, meglévő villamosberendezések kibővítését és átalakítását, jó kivitelben, legolcsóbb napiáron (olcsóbban mint eddig) esetleg részletfizetés mellett is vállalja

a villanytelep.

sláger darabjai. — E hó 20-án vasárnap „Dante pokla” kerül vászonra. Dantének a halhatatlan költőnek „Divina comedia”-jából a „Pokol” című rész filmen egy modern bűn a sziveten kapzsiság megvilágításával. A pokol kínjai, szenvedéseinek csodálatos és megrendítő meglepetése. — Minden kép az örök igazságnak: a bűn bűnhődésének szívetbemarkoló hirdetője. — Emellett „A fekete maffia” című 2 felvonásos vígjáték is műsoron van. — Az előadások pontosan 7 és 9 órakor kezdődnek. Előadás alatt zenekar játszik.

A reuma és csusz legújabb gyógymódja. Hirneves bel- és külföldi orvosok foglalkoznak évek óta olyan szerek feltalálásával, melyek a rheumát és a csuzt gyökeresen gyógyítani tudják. Ezek a gyógymódok jöhszámú kísérleteknél vagy üres rekámnál többnek nem bizonyultak. Most arról értesülünk, egy fiatal magyar orvos dr. Gara István a reuma és csusz ellen olyan gyógymódot talált fel, mely igen rövid idő alatt teljes gyógyulást eredményez. Gara dr. már a háború folyamán, mint ezredorvos is igen értékes eredményeket ért el rheumások kezelésénél. Megfigyeléseinek összegzése és leegyszerűsítése az új gyógymód, melyet oly módon tökéletesített, hogy ez által az előkelő külföldi orvosok és gyógyintézetek figyelmét felkeltette. Örömmel kell tudomásul vennünk, hogy Podmaniczky-u. 71. sz. alatti rendelőjét tömegesen hagyják el a gyógyult betegek. Csak gratulálni tudunk a magyar Géniusz e legújabb diadalához.

Szűreti mulatság. A gyomai Iparos és Kereskedő ifjak Önképző Köre szeptember hó 20-án rendezti meg szokásos évi szűreti mulatságát. Az egyesület rendezősege bőséges programban gondoskodik a közönség szórakozásáról.

Köszönetnyilvánítás.

A kísérleti olvasóköri tagjainak, valamint mindazoknak, kik szeretett férjem

Vincze Lajos

temetésén megjelentek, hogy fájdalomamat részvétükkel nyihitsék ezuton mondok hálas köszönetet.
Özv. Vincze Lajosné.

Csáky Dániel

órás és ékszerész

Értesíti a n. é. közönséget, hogy üzletét Gyomán az Endrődi-utján a régi helyén **újából megnyitotta**

Üzletét saját maga vezeti és a közönség pontos és figyelmes kiszolgálására nagy súlyt helyez. A közönség szives pártfogását kérve tisztelettel!

Csáky Dániel
órás és ékszerész.

NYUKOSZ

sorsjeggyel nyerhet

1 hatátlétes turautót, 1 négyülékes autót, 1 kétszobás lakást teljesen berendezve, 3 női bundát, 2 új zongorát, 5 teljes női kelenyget, 5 új motorkerékpárt, 5 teljes rádiófelszereléssel, 10 teljes férfiöltönyt, 10 új kerékpárt és 1000 különféle kisebb nyerepménytárgyat. Egy sorsjegy ára 10.000, kapható

Nádudvary Mihály

könyvkereskedőnél Gyoma.

Waszki István

szűcsmester műhelyt nyitott Koló Antal házában a Dohány-ucai részen. Elvállal mindennemű szűcsmunkát. Bőröket a legmagasabb napiáron vásárol. Tanulókat felvesz.

Gyoma 873 sz.

PUBLIKÁCIÓ

Kun Ferenc kereskedőnél a legbiztosabb és legolcsóbb vetőmagcsávázó szer (Porzol) kapható. 1 mássza vetőmaghoz 25 deka elegendő.

Sándor Lajosnak az Endrőd alatti gát-örháznál egy 4 éves fejős tehene és egy kocadisznója van eladó.

Üszögellen Porzollal csávazzák a vetőmagot, hatásos legyen és kevésbe kerüljön. Kapható Kun Ferenc piactéri üzletében Gyomán.

Honti Antal 1 fiút keres tanulónak. Ugyanott 1 öntött kályha eladó.

Csergettyű laposon 64. mh. tanyás birtok egy tagban, vagy részletekben kedvezményes feltételek mellett eladó. Szatmári Bálint zsellértőlje, háza és hantuskertje, Görögállás 60 mh. tanyás birtok 10 évi fizetés mellett e. Varsányháton 36 mh. tanyás birtok részletfizetés mellett eladó. Értekezni lehet Bottlik Antal (dr. Gazdi megbízottja) Hantuskert 1563.

Takarékos háztartásban

egy erős, kiadós, amellet zamatos kávépótlék kiválasztása nagy szerepet játszik. Okosan számító háziasszonyok már rég belátták, hogy a Francia bevált „REGÉ” a kávédarálóval háts, megbízható kávépótlék.

Özv. Kató Gergelynének az ujkerben levő 900 négyszögöl hereszalója a háznál ősziszalmája és zsírja van eladó 725 sz. alatt.

Az ugari tanyán Berényi oldalon egy és fél fert. kitűnő földi tanyaival vagy anélkül kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Feltételek megtudhatók Gyomán, Endrőd-ut 905. Cs. Nagy Dánielnél. 1—3.

Uj lánchorona, ujfogasborona és egy használt vastengelyes kocsi eladó. Józsik István kovács mesternél, Gyomán Deák Ferenc-u. 364. 1—2.

Kalocsa Máriánál Rákóczi-u. 665 sz. a csövstengerit, csutkát, 8 és fél ol. szalma és takarman, csutka van eladó. 1—x.

Felhívattak a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület részvényesei, hogy a most kibocsátandó új részvények jegyzésének eszköze véget forduljanak a Bácsy és Társai bankhoz.

A Bácsy és Társai Bank folyósít bármily összegű kölcsönöket. Különösen felhívjuk az érdeklődők figyelmét a földbirtokra folyósítandó igen előnyös kölcsönökre, mely évi 18—20 % kamat mellett bármily összegben kapható. Tőkéket magas kamat mellett elfogad gyümölcsözésre, s a bank azt a betevő kívánására bármikor visszafizeti. Penti bankéig vásárol mindenféle gabonát (buzát, árpat, zabot, tengerit, here- és tökmagot) mindenkor a legmagasabb napi áron. Elifogad terményt raktározásra, s azt bármikor kívánatra kiadja, vagy igen előnyös lombard kölcsönt nyújt a nála raktározott buzára.

Gyoma-déaványai határon fekvő volt Kéri féle 52 holdas tanyás birtok eladó dr. Gergelyffy Géza ügyvéd Szalok

Eladó. Hantos ucca 503 számú ház azonnali beköltözéssel szabadkézből eladó. Bővebbet a vásártéri vendéglőben.

Walter magántanfolyam

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51.

Előkészít középszintű összeszont magánvizsgákra, érettségire, vidékieket is. Tiszviselőknak nagy kedvezmény.

Búzát a legmagasabb napiáron vásárol,

búzát bármikor azonnal becerél szép és jó lisztre,

búzát egész évi csereszükségletre már most átvész

A T I S Z A M A L O M

SPORT

CsAK-GySC 6-0 (2-0)

I. oszt. bajnoki.

Az őszi football szezon rosszul kezdődött a GySC-nek. Három bajnoki mérkőzés járt el eddig és mindegyiket szép gólaránnyal el is vesztette. A három mérkőzésen eddig 12 gólt kapott, míg adni egy gólt sem sikerült, ami a legjobb bizonyítéka a védelem gyengeségének, a csatársor gólképtelenségének.

A csapat két legutóbbi játékaról ítélt, a kapott gólarány nem hű kifejezője a csapat tudásának, játékerének. Ugy a MAC, mint a CsAK ellen szép játékok, lendületes támadásokat mutattak és mégis — a MAC-nál a védelem, a CsAK-nál a csatársor szétesés játéka miatt súlyos vereséget szenvedtek. A csatársor szélhúzó, önző játéka a CsAK mérkőzésen mutatkozott a legviszatasztóbb formájában. Minden labdát, minden támadást Más oldaláról irányítottak, míg Halvany teljesen bojkottálták.

A mérkőzést vezető bíró igazságtalan és minden szabályt megcsúfoló ítélkezéssel szerzi meg a CsAK-nak a vezető gólt, melyet pár perccel később egy 11-essel ketőre szaporít. A csapat teljesen lehangolva a bíró igazságtalan ítélkezésétől, ettől kezdve kedvetlenül, ambíció nélkül játszott, nem volt egy csepp egység, egy csepp győzni akarás az egész csapatban és csupán a szabályok és a közönség iránti tiszteletből játszották végig a mérkőzést.

Féldió után a GySC vezetősége magyarázatot kért a mérkőzést vezető bírótól az igazságtalanul megírt gól miatt és egyben bejelentette óvásait is, melyet írásban is beterveztett az MLSZ-nek.

A gyomai csapat legjobb embere Mácz volt. Egyedül az ő támadásai voltak lendületesek, erőteljesek és a csabai védelemnek minden erejét közbe kellett vetnie. Hogy góllövését megakadályozza. Partnere levezetései, összjátéka csak a 16-osig értek le, hol a csabai védelem könnyen szerelte. Elek volt a csapat legjobb, de egyben legindolensebb játékosa. Az igazságtalanul megadott első gól után felindulásában minden labdát kézzel szerelt és megakadályozta társainak játékát is. Viselkedésével bebizonyította, hogy nem tudja felfogni, nem tudja átérzeni, hogy egy football csapat 11 emberből áll és ennek a 11 embernek nem lehet más célja, mint a minden áron való góllövés és győzni akarás. Ezt a célt a szereplő 11 játékos közül nagyon kevesen tartották szem előtt, sőt olyan jelenségek merültek fel, melyek szükségessé teszik, hogy az egyesület vezetősége a legradikálisabban, a legnagyobb eréllyel lépjen hozzá a rendcsináláshoz. Oláh sokat és ambíciózusan dolgozott, de a kapu előtt az ő tudása is csodót mondott. Halvany a szélen nem sokat mutatott. Labdát nem kapott és a megsérített játéka nem támogatta a hálósárt. Azt az egy pár labdát, amit kapott igyekezett okosan felhasználni, de ered-

mányt nem ért el. Volt egy szép fejeése, ami biztos góllá lett volna, de azt meg saját partnere védte ki. A megírt 11-est a megszokott kapkodásával kapu mellé lölte. A halvesorban Kóródi és Lach dolgoztak sokat eredményesen, de a csatársortól legtöbbször messze hátulmaradtak. Kiss gyerekes kicsinyességgel a legjobb labdát Mácznak, vagy a CsAK védelemnek osztott, míg a Halvany Oláh szárnyat teljesen bojkottálta. Ilyen széthúzással a csapat természetesen csak csúfos vereséget szenvedhetett.

A belső védelemben Fekete jól megálta a helyét és hosszú ideig egyedül állta a csabai csatárok ostromát. Zavarta partnere bizonytalansága és később csinált is egy-két nagy hibát. Kasznár nem tudott beilleszkedni a csapatba, sok hibát csinált és helyenkint igénybe vette testi erejét is. Két 11-est is ítélt a bíró miatt. Játékának vo't néhány olyan mozzanata, mely után ítélt véleményünk szerint később bele tud illeszkedni a csapatba. Sokat kell még játéknak csiszolódni, hogy erősebb csapatokkal szemben megtudja állni a helyét. Eke a kapuban egy két hibájától eltekintve, jól védett.

Nem lenne teljes a beszámolóunk, ha nem szentelnék pár sort annak a modernnak, viselkedésnek, melyet a CsAK egyes játékosai mutattak. Olyan hangnemből tárgyaltak, olyan szavakat használtak, melyek nyomdafestéket nem tűrnek meg s így vissza nem adhatjuk. A közönség és a játékosok méltán voltak megbotránkozva. Ezt a hangnemet, ezeket a szavakat nem vártuk volna egy csabai egyesületől sem, nemhogy a vezető egyesületől a CsAK-tól. Ez a viselkedés nem alkalmas a sportbarátság kifejezésére és csak a durvaságnak a tenyészgája.

— y —

Gazdasági gépek

u. m. vetőgép, egyes és kettősekek, morzsolók, daralók, répa- és szecsakavágók stb. állandóan

a legjutányosabb árban

valamint aprított tűzifa 50.000, fűrészelt tűzifa 48.000, bükkfahulladék 44.000, hasábfá 44.000. Készén (poros és hazai) a legolcsóbb napiaeron kapható a gyomai

„Hangya“-nál

Gyomai a Selyem-ucca
408 sz. alatti 12 öles
cserepes épület

villanyvilágítással ellátva, továbbá három és fél előhalom örökáron önkéntes árverésen el fog adni f. évi szeptember hó 20-án d. u. 3 órakor dr. Messinger Albert ügyvéd Endröd-ut 1283. szám alatti irodahelyiségében.

BUDAPEST NEMZETI
RAKUZI-UT 42 SZ. SZINHÁZZAL SZEMBE

Mielőtt vásárlásait eszközölné tekintse meg

vétélkényszer
nélkül

dúsan felszerelt raktárunkat.

Őszi udonságaink márt
beérkeztek:

Férfi strapa-szövet	95.000
Női szövet, kockás, csikos, duplazs.	32.000
Tiszta gyapju Fouicé, duplazsés minden színben	95.000
Tiszta gyapju kabátelme, 140 cm. minden színben	145.000
Flanell intérezt takarók	115.000
Tiszta gyapju kazán, minden szinb.	85.000
Mosófelületgyönyörű kimentázsb.	20.000
Kelengyevaszon (pamut)	15.800
Ingzefir	19.500
Prima crepe de chine minden szinb.	108.000

Konfekciós osztályunk őszi udonságai:
Leányka kabát K 890.000
Női és bakfikabát K 500.000
Női kabát, prima velourhó, végig
bételve, minden színben . . . K 770.000
Trikoselyemruha K 250.000
Jumpercakcs, divatjátékban bundának
nagy választék.

Mintákat vidékre szívesen küldünk!

Retorta faszén

kicsinyben és nagyban kapható

Wagner Márton Fiaínál Gyoma

Telefonszám 22.

Kéri Istvánné

értesíti a cséplőgéptulajdonosokat, hogy
elsőrendű darabos, csépléshez
alkalmas

salgótarjáni köszön

megérkezett és állandóan bármilyen
mennyiségben kapható a legolcsóbb
napiaeron. — Ugyanott szerszámfa,
tű ifa, gazdasági gépek, élesdi
mész, bognár-árúk, ugymint veder,
tűrés és káposztás kádák, sütőteknők
a legolcsóbb napi áron, valamint ró-
zsakrumpli állandóan kapható.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

NÁDUDVARY MIHÁLY.

Nyomatott

Baltha János könyvnyomdájában
Mezőberényben.

Domokos Albert villanyszerelő és műszerész

elvéllal mindennemű villanyszerelést. Villamos berendezések, varrógép, kerékpár és gramofon pontas és szakszerű javítását. Raktárról eladja a legjobb gyártmányú német varrógépeket család- és ipari használatra.

Részletre fizethető olcsó árak!

Műhely Sziv-ucca 717 szám alatt.